

P1519

Cimlékora

GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELŐK

ISM. Univ. Cluj
nr. 598 8

1925
január
4

Biblioteca Universitatii din Cluj Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ORÁ

HETILAPJA.
EK ELEK

ÚJÉVET!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Adjon Isten, ami nincs, az új esztendőben,
Tizes jegyet a diáknak, mégpediglen bőven!

Esztendő borul esztendőre,
Az uj az ót eltemeti.
Ki busul ezen? Csak a döre,
A bölcs mindezt csak neveti.
Bánatra öröm, erre bánat,
Jövő-menő vendégek nálad:
Mindég így volt ez s így leszen,
Bolond, ki ezért szót teszen.

Virághervadás mért busítson,
Mikor tudod, lesz majd tavasz?
Bánatba téged mért borítson,
Ha a tél mindent behavaz?
Legyen tanítód a természet:
Végképp semmi el nem enyészhet.
Halóporodból fű fakad,
Az Élet él, meg nem szakad.

(Kisbacon)

Ispéró.)

— Elbeszélés a régi diákéletből. —

Irtá: BAKSAY SÁNDOR.

Másikat? Örökkön örökké csak másikat? Tudok is én nektek mindig másikat meg másikat! Jól van no: Jutott eszembe még egy, hanem azt megmondom, hogy ez lesz az utolsó. Nem is karácsonyi lesz pedig, hanem szilveszteri. Egyébiránt nevezhetitek, ahogy tetszik, mert karácsonyban kezdődött és újévben végződött, de történhetett volna április elsején is. Egészen április elsején.

Már most ide hallgassatok!

Hohó! Előbb minden lélek vesse le a cipőjét. Palika, Kálmán, Sárrika, Vicza, Lonka. Már csak le kell vetni, különben semmi sem lesz a meséből.

Ugy! Már most hadd látom, tiszta-e a harisnyaféle? No persze, Kálmánnak nincs harisnyája, mert leszakadt a jégen, s a harisnya a cselédszobában szárad a boglyán, a cipőt pedig harisnya nélkül is felhuzhatja akinek van hozzá való ereje. Ember vagy, fiam! Csak egyszer hülsz meg, de akkor örökre: Sebaj! Akármilyen a lábad, csak a kezed legyen tiszta.

Megvan. Meg. Már most huzza fel a lábát mindan lélek maga alá a divánon, a széken. Még Sárrika is, noha zsámolyon ül, Vica, Lonka

*. Aligha ismeri valaki közületek ezt a szép történetet, melynek írója Baksay Sándor, a nagynevű költő és püspök, aki főként a magyar nép életéből merített történeteivel hálhatatlanította nevét. Nemcsak kegyeletés, de hasznos dolgot is vélek cselekedni, amikor ezt a pompás humoros történetet leközlöm a Cimborában. Illő, hogy megismerkedjék ezzel a nagy íróval, akinél törzsgyökerebb magyarsággal egyetlen írónk sem ir.

felülnek az ágyra. Ott is felelő lábacskáikat, mert nem felelő gyek oka, ha a mese végén lának le.

Most már ide hallgassatok!

Volt egyszer egy diák ige: s ták. Kálmán! mi a témája spero-csak tudod? Hogyne tudnád! Csak mint Sárrika az espérer-ét a franciárer, esperant, esperé. No, hát, ezt Sárrika véért mondom, ami a franciában esperer, az a latinban sperare.

És hogy lesz már most a latin téma?

Igen! Ugy van. Spero, speravi, speratum, sperare.

Hogy ez kezdetnek nem valami rettentő-séges? Én nem tudom, mi akkor a rettentő-séges, ha ez sem az.

Hát hiszen csak lógassa lábát, akinek tetszik. Majd meglátom a vége felé: ki lesz a vitéz.

Legalább a szegény Sujtó Pistát mindannyiszor kiverte a halálveríték, valahányszor a spero jutott eszébe.

Kis diákok voltunk, gondolhatjátok, mekkora lehet a legény, mikor még a spero-n rá-gódik. Kis diákok voltunk, mondom, mikor a tisztelendő professzor ur egyszer Pistát kérdezte a spero felőli véleményéről.

Pista egy fejjel nagyobb mindnyárasztgyecsenedes, jámbor, lassu felfogásu p k: polgárrek volt, vagy mint ma mondán

zárnyazásu. Nyelve még lassabb volt, mint szjárása. De értelmes és becsületes.

Pista nagy tempóval nekifohászokodik:

— Ispéééero. . . .

— Ne tempózz, hanem mondd gyorsan! rivallt rá professzorunk.

Pista ijedten nekiszalad s mint karika-
cikkelttel elmondja mind:

— Ispírvi, isprátum, ispräre.

— Hogy Sárka ebben nem lát
ságot, de Kálmán jól tudja, mi-

— Ispírvi fogva az öreget soha sem ne-
gép, csak Ispéro-koma.

— Még ez sem valami rémületes do-
m bánom, hát csak lógassa a lá-

— em hallgat az atyai bölcs intő szó-

— nagyocska gyerekek lettünk aztán,
az történt, amit mesélni akarok. Már

— Cicero járt. Mi pedig bent laktunk az
kői konviktusban.

— Még akkor nem volt sem gözhajó, sem
es székér, amin a ma urfiak minden szire-

— óra hazaszaladgálnak mutogatni a sok mi-
szna érdemjegyet.

— Krisztkindli! Arról meg éppen nem szólt
katekizmusunk, hogy a krisztkindlinek va-

— mi szerepe volna az iskolai rendtartásban,
enyőgalyakat is csak arról a pipaszárról

— mertük, amellyel írásbeli dolgozataink ki-
bb jelenségeit aposztrófolta a mi tiszté-

— professzor urunk kenetes keze.

— A mi krisztkindlink annyiból állt, hogy
nig a közelebb lakókat szüleik hazavitték ka-

— rácsnyezai: minket ötünket három különböző
obából egy hajlékba csaptak össze az öreg

— Ispéro koma felügyelete alá. Legalább nem
lünk a rideg magánosságban; nem is fázunk,

— mert öten lakva együtt tartunk egymásnak
egy kis meleget.

— Mikor a czeleczuláinkat összehordottuk,
az öreg Ispéro koma egy intő beszédet tartott.

— Fiúk! Tudjátok, hogy karácsony kö-
vetkezik. Békesség ünnepe a földön és az em-
bereknek jóakarát. Annál fogva ezen vakáció

— alatt tiltva lesz minden szó avagy cselekedet-
beli patvarkodás, nemkülönben minden huzal-

— kodás avagy viaskodás. Azért, ha van köz-
tetek valakinek valami függőben levő pöre a

— másikkal, az tartozik azt elintézni annyi idő
alatt, míg én százig olvasok,

— Hogy én Jériverel, aki egy nagyfejű, go-
sz és tohonya valóság volt, hogy én Jéri-
el szemben a két hónap alatt föl szaporodott

— vást száz másodikperc alatt lefaragjam? Ezt
nem engedi a nemzeti becsület. Inkább prolon-

— dom husvétra, vagy örökre megamnesz-

— am.

— Ugyanilyen tekintetekből a «Kis nemcs»
jelentette, hogy neki nincs semmi keze-

— «Nagy nemesen». Ez a két nemes gye-
tek villongásban állt egymással. Egyik a

Kubinszky-, másik a Pecsovics-párt fokortese-
nek volt a fia. Most törvénytészi bíró mind a
kettő, valahol Antisemitániában.

— Akkor tehát szabad a bejövétel,
mondá az öreg.

— Soha szelidebb despotizmust, mint az
öregé, nem volt. Csak egy pár §-t idéztek az
ő törvénykönyvéből:

§. «Aki szemetel, söpör.»

— De azért ő maga söpörte ki a szobát
mindennap kétszer, pedig sohasem szemetelt.

§. «Aki idejében föl nem veti ágát,
koplálni fog.»

— E szerint Jérinek az élete örök koplalás
lett volna s hogy ez be ne következék,

— Ispéro minden reggel fölvetette a Jéri vaczkát.
§§. stb. stb.

— A törvények szankciója az ő csontos ök-
lében állott. Csak egy kicsit kellett a hüvelyk-
ujját a vállunkba mélyeszteni, azonnal rend lön.

— Karácsony estéjén karikába állított ben-
nünket s megtanított egy igen szép énekre,
melyet, állítása szerint, maguk a keresztes

— vitézek hoztak egyenesen a szent földről,
mint az angyalok hagyományát. Meglehet bi-
zony, hogy az angyaloké volt: de hát az an-
gyalok nyaka vékonyabb mint ez enyém. Én

— nem találtam benne semmi szépet, pedig volt
benne Bálám próféta, meg minden. De azért

— megtanultam az öreg kedvéért és tujtam.

— Végre lefekvést parancsolt. Megigérte,
hogy pont tizenegy óraker föl fogunk kelni;

— akkor elmegyünk éjfél misére, melynél tün-
déribb szépséget halandó nem lát soha.

— De bizony elszundított az öreg s az éj-
féli mise vége felé járhatott, amikor föléb-
resztett bennünket.

— Sietve felöltözöttünk.

— No, rendben van minden? Mehetünk?

— — kérdé.

— — Rendben! — feleltük egyszerre mind
a négyen.

— — Jól van, megyünk. De Jéri itt marad,
mert hazudott. Pfu, Gomba Jéri! Nem szé-
gyelsz karácsony éjszakáján hazudni?

— A nagy tohonya esküdözni kezdett, hogy
ő adventben sem hazudott soha, nem hogy
karácsony éjszakáján. Szemeit homlokába mé-
lyesztette, mintha arra nézve keresne világos-
ságot, hogy mi különbség van abban, ha az
ember karácsony éjszakáján hazudik, vagy
pedig más közönséges napon, melyet a jó Is-
ten egyaránt felhoz mind a jókra, mind a
Jériekre.

— Jéri! — válaszolt az öreg. — Te nem-
csak hazudtál, hanem hamisan esküdtél is. Ezért
mihelyt visszatérünk, számkivetésbe mégy.

— Jéri újabb esküdözésre emelte mind a
tiz ujját.

— Hazudtál, Jéri! — szólt az öreg szí-
goruan. — Azt mondtad, rendben van minden,
pedig ez nem igaz. Nem mosdottál.

Ha csak ennyi! Jéri kész volt ilyen áldozatra is, csak magára ne hagyják ebben a feneketlen sötétben.

Fogta a vizes cilindert, szájába kapott egy korty vizet, azt menten kiköpte a két tenyerébe s elmázolta a két orcáján. Még prűszkölt is hozzá, mint egy nilusi barom.

Azután tőle telhető gyorsasággal levette a kabátját és megtörülközött az inge ujjába.

— Hát már most minden rendben van, Jéri?

— Rendben — felelt fojtott dühvel az újaszületett.

— Ismét hazudtál az erkölcsi regula értelmében. Megmosd a szád, szemed füled...

— A szememet már megmostam, láthatatok.

— Igen, de a szád...

— Hiszen először is a számba vettem a vizet...

— Elfogadjuk. De a füled, Jérique, a füled.

Mit volt mit tenni. Jérique újra alávetette magát a hidegvíz-próbának. Kabátja sarkát (tudta, hogy kiverte a zsír s nem fogja a vizet) belemártotta a vízbe és avval szépen megdörzsölte fejének ezt a legjelentékenyebb, de leghasználatlanabb kinövését.

— Most már szent a béke! — mondta az öreg és szárnyai alá véve kivezetett bennünket az utcára.

— Megállj, vén Ispéro, ezt megkeserüld! — dűnyögte meneközben a tohonya. Mindnyájan neveltük.

Az utca csendes volt, az éjtéli miséről rég hazatakarodott mindenki, csak egyes elkésett lelkek csikorgó lépte hallatszott a fagyon.

— Elkéstünk! — szólt az öreg. — Ezt is Jérinek köszönhetjük. Menjünk vissza, legálább alhatunk egy verset.

Visszatérőben a kapu alatt egy kis fehér tömeg furakodott lábainkhoz. Egy kis bodri kutyakölyök, farkcsóválva, törleszkedve, mint a ki szállást kér.

Igen, Sáríka! jól mondod: «Un petit chien». (Egy kis kutya) És «nous avions pitié de la pauvre bête». (És mi megkönyörültünk a szegény állaton.) [Mint ahogy a te könyvedben meg van írva.]

De kicsibe mult, hogy végét nem szá-

kasztotta a karácsonyi szent békességnek. A Kis nemes is, a Nagy nemes is, az ostoba Jéri is, mind hárman maguknak követelték a talált jószágot, a névadási joggal együtt. Már-már kitört a háboru a kérdés felett, vajjon Hattyu, Gyöngyös, vagy Többsincs legyen-e a neve, mikor Ispéro bölcsesége, ismét dőntötte el a kérdést: Nekem ítéltem a dőntő patvarkodtam miatta. Lássátok, hogy megnyeri koszoruját. Oh, béke is voltam én! A szelidség jutalma elrad. Ime, most is nyomor követi. Én karjaimra a kis csavargót, én adhatom Kánisz nevet, én tehetem a szoba pére. Én nevelhetek belőle kopót, én vagyok a legközlelőbbi nyáron nyulakat, pedig ideje elérkeznek, én indítványozom a kenyérdarabok tördelését.

A többinek alig jut egyéb a dicsősé mint a bámulás és az ingerkedés.

A kis csavargó ki lehetett éhezve, N várta a hosszas kínálgatást, hozzálátott a falatozáshoz. Közben morog és jobbra-balra kápfog, amint a Kis nemes és a Nagy nemes egyik vagy másik fület kapkodják.

Még az öreg Ispéro is elragadta az ügyes önvédelmi harc s ő is megpróbálkozott vele. Vesztére, mert az eb megkapta a kezefejét, hogy vér serkent a foga helyén.

Ispéro otthagya az ebet, nem sokat gondolva a sebbel. Mi még tovább etettük, azután az ablakmélyedésben jó kis meleg vacskot készítettünk neki. Jéri nagy emberszeretettel ajánlotta fel e célra a tulajdon bagósipkáját. Eppen belelért és el is helyezkedett benne.

Azután ágyba bujt minden legény.

(Folyt. következik.)

Imádod Petőfit. Tudod, ki volt ő?
Egész világon a legnagyobb költő.
Honszerelém nem volt üres szó nála,
Bús bizonyosság erre dicső halála.
A magyar földből, hajh, többet nem nő ki
ly óriás, minő nagy volt Petőfi!
Foglald imába nevét este, reggel,
Napot nem kezdhetsz s végezhetsz te sebbel.

A v a l ó d i
Schicht „Szarvas“ védjegyű szappan

kiméli értékes fehérneműjét.

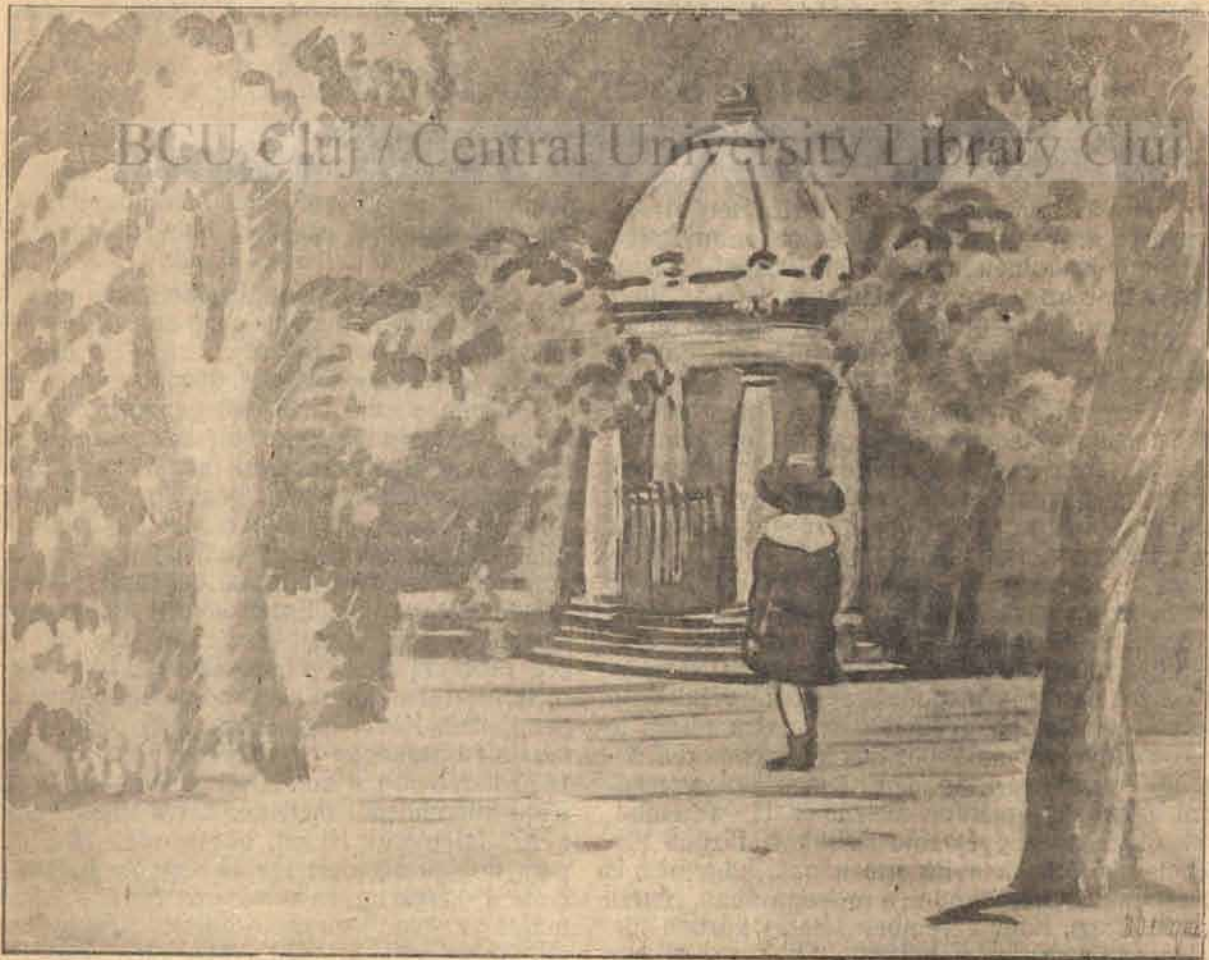
Az enyedi diákemlék.

Írta: DÓCZYNÉ BERDE AMÁL

Sok sok esztendőn keresztül állt két öreg fűzfa a décei határban. Terebélyes lombjuk dicsőségkoszoru volt a fejükön, ezüstös leveleik hőstettekről regéltek a bujdosó szeleknek. Egy kóbor szellő fülébe sugta a vén fák regéit a

legnagyobb magyar írónak s a költő a »Nagy-enyedi két fűzfa« címén az egész magyar ifjúság lelkébe beleplántálta.

Én csak olyan egyszerűen tudom elmondani nektek ezt a történetet, ahogyan kétszáz év

óta tapaszos kemencék mellett vagy tallufosztás közben regéltek róla. Ahogyan az enyedi harmadik elemisták lángoló arccal és kipirult szemmel mondják fel a vizsgán, ahol a rózsabokré-

ták közt ülő öreg városatyák helybehagyólag bólingatnak hozzá: »Igaz, ugy van, mi is ugy tanultuk, hogy: Egyszer volt, nem is olyan régen, hogy nagyon rossz világ volt itt szegény

Erdélyországunkban. A kurucok és labancok világa. Nem tudta az ember, ki a barát, ki az ellenség. Hol a császár labanc katonái gázoltak át a városunkon, hol Rákóczi szegény vitézei, a kurucok tértek be eleséget, abrakért.

A városban már nem volt fegyverforgató férfi. Nők, aggok és gyermekek lakták, csak a tudomány hajlékában, a Bethlen Gábor alapította iskolában zsongott az élet. Nagy szakállas diákok latin és görög könyveket forgattak, apró székely legénykéek zsolttárt énekelgettek a bolthajtásos szobákban, amikor egy tavaszi napon a vész-csengettyű hangja verte fel a kollégiumot.

— Itt a labanc, végünk van!

A csengő nyelvét tulsikította a menekülő asszonyok és gyermekek segélykiáltása. De honnan jöjjön a segítség? Hiszen katona nincs a városban, csak a Bethlen Gábor szellemhada, a diákság. A diáknak pedig csak könyv van a hátizsákjában és toll a karabélyá helyén. Hogyan siessen a megtámadott lakosság védelmére? Mindegy, ha menni kell, nem a fegyver a fő,

hanem a bátorság. Ez a gondolat adott erőt harminc diáknak. Gyorsan fűzfabotokat vágtak s azt hosszú, ugynevezett jégsszegekkel kiverték és reárohantak vele az ellenségre. A fegyveres labancokat olyan zavarba hozta ez az elszántság, hogy egyenesen futásnak eredtek, ők meg mint a viharfelhők, úgy kergették egészen a décsei határba. A több kilométeres úton huszonnyolc hős diák holtteste maradt, az a kettő pedig, amelyik megmenekült, mint aki munkáját jól végezte, leszurta fűzfadorongját az országot melletti árokba. A botok megfogamzottak, élő emlékek nőttek belőle az enyedi djákok hőstétének. Az elesetteket egy kápolna mellé temették el, amely idővel rombadőlt. De éltek a fűzek és élt az emlékezet. S amikor a villám az agg fűzeket is lesújtotta, a késő utódok márványra vésették a huszonnyolc elesett hős nevét a régi kápolna helyén, a nagyenyedi sétaterén.

Azóta ha a kis diák kiment a sétaterre tanulni, elmerengve olvasta le az aranybetűkről az aranyglóriás neveket.

Ez a szép emlékmű a forradalom áldozata lett.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a gyémántról és az aranyról.)

Tamás: Annyi kalandos történetet olvastam már a gyémántmezőkről és az aranyásókról, hogy szeretnék egy darabig közöttük lakni. Ha az embernek szerencséje van, még találhat is egy szép nagy gyémántot vagy egy pár kilós aranyat, aztán egész életében nincsen gondja semmire.

Apa: Már ilyen helyre nem eresztenélek el a legnagyobb gyémántért se. A gyémántbányák és aranymezők vidékére a világ legkalandosabb, legnyugtalanabb emberei gyülekeznek. Ahogy a mágnespatkó huzza maga felé a kis vasdarabokat, úgy csalja, csábítja magához az arany és gyémánt az embereket. Rémitő harc folyik itt a vagyonért. Nagyon kevesen érik el a céljukat. Ha előre látnák az odatóduló embereket a rájuk váró borzalmakat, visszariadnának a veszedelmektől, megdöbbenének a rájuk váró sorstól. A legtöbb gyémántnak hosszú története van, a nagy gyémántokhoz temérdek emberi szenvedés és sok vér tapad. Érdemes volna megírni a nagy gyémántok történetét. Ha az emberek olvasnák a gyémántóriásokhoz fűződő történeteket, talán annyira irtóznának, hogy nem is tudnának gyönyörködni a ragyogásában. Aztán ne hidd azt, hogy az ember sétálás közben hirtelen egy nagy gyémántdarabra bukkan! Hiszen volt erre is eset, de nagyon ritkán. A gyémántkutatás ma nehéz és kellemetlen munka. Az ottani gyerekek nem szoktak kavicsdarabok helyett gyémántokkal játszani. Kutatni, keresni kell ezt a ritka drágakövet.

Tamás: Azt hallottam, hogy a nagy gyémántoknak nevük van, mint az embereknek. Talán te mondottad egyszer, hogy a legnagyobb gyémántot *Kuhi nur*-nak hívják.

Apa: Én nem mondhattam ezt neked, fiam. Van egy *Kuhi-nur* nevű gyémánt az angol király tulajdonában, de ez nem a legnagyobb, csak a legrégebben ismert gyémánt. Már Krisztus korában élő írók megemlékeznek róla. Persze, akkor még nem volt az angol királyé. Ha az a gyémánt beszélni tudna, sok érdekes történetet elmondhatna nekünk. Én is tudok róla egyet-mást, de most csak annyit mondok róla, hogy régebben egy indiai fejedelem tulajdona volt és a súlya csak 106 karát, azaz körülbelül 21 gramm. Ennél sokkal, de sokkal súlyosabb gyémántokat ismerünk. De óvatosar kell néznünk a nagy gyémántokat, mert egyikről-másikról kiderülhet, hogy be akar csapni bennünket. Közönséges dicsekedő. Volt a portugálok birtokában egy *Bragonra* nevű gyémánt, 1680 karát volt a súlya, tehát láthatod, hogy a *Kuhi nur* eltöppöl mellette. Ezt a dicsekedőt sikerült leleplezni. Kisült, hogy topál. De azért nem dobták el, mert így is nagyon értékes. Az emberiségnek ugyan mindegy, de a portugálok mégis nagyon elszorodtak. Ugy érezték, mintha nagy veszteség érte volna őket. Pedig nem akarták eladni, csak vigyáztak rá rejtenelesen. Ugy-e, furcsák az emberek? Ha azt mondaná valaki a portugáloknak, hogy örüljenek, mert nem kell annyira aggódniuk az ellopás miatt és nem kell annyit költeni az őri-

zetére, tán meg is vernék az illetőt. Pedig igazán semmi hasznuk sem volt abból, hogy állítólag az ő kincstárukban hevert a világ legnagyobb gyémántja és most sincs káruk abból, hogy topázzá változott. 1903-ban Délafrikában találták a világ legnagyobb gyémántját. Ez igazi. Olyan nagy, mint egy jókora tyuktojás. 972 karát a súlya. *Excelsior*-nak hívják. A második legnagyobb gyémántot szintén Délafrikában találták és Viktoriának nevezték el. Ezt kiköszörülték és így súlyából nagyon sokat veszített. Ezek az ujonnan talált gyémántokon kívül nagyon híres az *Orlow*, amely az orosz cár tulajdona volt. Az orosz kormányzó csucsán van. A perzsa sahnak is van egy híres gyémántja. Régebben ezt tartották a legnagyobb-nak, a nevét talán már olvastad is valahol; *Nagy-mogulnak* hívják. Egy indiai fejedelem birtokában van a *Dél csillagja*, mely rózsaszínű. Ezt Braziliában találták. Még több híres kő van, köztük a Matam és a Niram, mindkettő keleti fejedelmek birtoka.

Tamás: Sok dolgot szeretnék kérdezni és félek, hogy elfelejtem. Ne haragudjál, hogy egyszerre többet kérdezek! Szeretném tudni, meg lehet-e a gyémántot olvasztani, aztán azt mond meg, hogyan köszörülük ezt a legkeményebb követ, végre azt szeretném tudni, hol bányásszák és milyenek a gyémántbányák.

Apa: Telhetetlen vagy fiam. Sokat akarsz tudni, de ha időm lesz, egyenként válaszolok a kérdéseidre. Ugyebár először azt szeretném tudni, meg lehet-e olvasztani?

Tamás: Kíváncsi vagyok arra, hogy folyékony állapotban milyen színe lehet.

Apa: Csodálkozni fogsz azon, amit mondok. A gyémánt tiszta szén. Ha nagyon felhevíted, nem olvad el, hanem kékes lánggal ég, folyton fogy, aztán egy utolsó lobbanás után eltűnt. Minthogy tiszta szén, hamu sem marad utána, ha a nagy gyémántokat összeszednénk, talán még be is fűthetnénk velük. Ne vágj olyan furcsa arcot! Ne félj, én sem égetném el őket; valamelyik muzeumban volna a helyük, bár ki kellene kötni, hogy játszani időnként kiadják őket. Magam is eltudnék gyönyörködni a csiszolt gyémántok káprázatos ragyogásában. Vakitó látvány lehet, amikor a vízszintű, fekete és rózsaszínű gyémántok sora egymás mellé állítva visszaveri a fényt. Mintha tűzijáték lenne. Persze, csak a köszörült gyémántnak van ilyen gyönyörű fénye. De te azt is kérdezted, hogy miért köszörülük a gyémántot. Bizony, azt nem lehet mással köszörülni, mint saját magával. A gyémántot fogóba szorítják és egy gyorsan forgó vaskoronghoz nyomják. Az olajos vaskorongra gyémántport szórnak, míg a gyémánt simára köszörülődik. A hollandok nagyon jól értik a köszörülést. Nem mindegyiket köszörülük egyformára. Ha teljesen egyenlő háromszöglapokat csiszolnak rá, hollandi rózsának nevezik a kiköszörült gyémántot. Ha a lapok nem egyformák,

de azért bizonyos szabály szerint követik egymást, briliáns a gyémánt neve. Mindkettőnek csodálatosan szép a ragyogása. Ne feledd el, hogy briliáns is többféle van!

Volt még egy harmadik kérdésed is. Azt akartad tudni, hogy bányásszák-e a gyémántot.

Vannak vidékek, ahol csak keresgélnek a kavicsok között. A víz a kavicsal együtt elsodorta születési helyéről s a ragyogó gyémánt ott pihen a folyók partján vagy a folyók medrében a kavicsok között. Braziliában sokat találtak. Európába eljöttek a hírek a braziliai gyémántmezőkről és a kalandorok özönlöttek az új világba szerencsét próbálni. Az emberek szeretnének hirtelen meggazdagodni. Kellemesebb az iszapban a kavicsok között turkálni, mint például kávét kapálni. Aztán olyan ez, mint a szerencsejáték, nyugtalanítja, izgatja az embert. Azt hiszem, te is jól éreznéd magad ott egy csinos fürdőruhában. Ha meleged lenne, csak belevetnéd magad egy kicsit a vízbe és lubizkolnál. Csak azok az átkozott krokodilus-fajta állatok ne lennének ott és a mérges kigyóktól ne kellene félni. No, ne borzongj! Nem ezek okozzák a legnagyobb bajt. A vidék jó része egészségtelen, lázak gyötrik az embert. A legnagyobb veszedelem azonban az ember. A sok, mindenre képes kalandor között nehéz volna jól vigyázni az esetleg szerencsésen talált gyémántra. Azt hiszem, hamar elvinnék tőled.

Tamás: Ha nagy gyémántot találnék, csónakba ülnek és leveznék, vagy egyszerűen a folyóval lesodortatnám magam a tengerig.

Apa: Persze, bőven vinnél magaddal enni-valót. Esetleg horgásznál, vagy időnként kiszállnál a partra és lőnél valami vadat. Rendben van. Csak attól félek, hogy nem mernéd elsütni a puskát, vagy esetleg megsajnálád a vadat. Csak hadd keressék mások azt a gyémántot!

Tamás: Más helyt nem találnak, csak Braziliában?

Apa: Dehogy nem! Régebben a gyémántot mind Indiából hozták. Itt vannak a világ legrégebb gyémántbányái. Újabb időben nagyon sok gyémántot találtak Afrikában is. Itt nagyon érdekes a bányászat. Óriási terület nagy vastagságban kavicsos törmelékkal van tele. Ezen a területen a földön nagy tölcészerű bemélyedések vannak. A kavicsos törmeléket vasúti kocsikra rakják, megtörik, aztán a törmeléből kiválasztják a drágakövet. Olyan ez a vállalkozás, mint egy nagy gyártelep.

Tamás: Az emberek furták a földbe azokat a nagy tölcésereket?

Apa: Nem, fiacskám. Igen nagyok azok a tölcéserek. Minden valószínűség szerint régen kialudt tűzhányóknak a nyílásai, kráterei. Ezekből a törmelésekből még rengeteg gyémánt fog kikerülni.

Tamás: Mit gondolsz, fognak még újabb gyémántmezőket feltalálni?

Apa: Bizonyosan. Nem ismerjük még tökéletesen a földet. De nem véletlenül fognak majd valószínűleg rájuk bukkanni. A tudósok már előre megmondják, ha egy vidéken jól körülnéznek, hogy érdemes-e keresgélmi. Nem is ártana, ha találnának még néhány gyémántmezőt. Nem azért mondom, mintha keveselném a gyémántos tüket és gyűrűket, hanem inkább azért, mert az ipar is nagy hasznát veszi ennek a legkeményebb drágakőnek. Maqad is látod, milyen könnyen vágja az üveget, de azt valószínűleg nem tudod, hogy az alagut készítésnél és a mélybe való furásnál is nagyon fontos szerepe van. A gyémántos furó áttöri a legkeményebb sziklát is. Igazán nem ismer akadályt.

Tamás: Igaz-e az apus, hogy a gyémánt ára nagyon különösen növekedik? Azt hallottam, hogy a kétszer súlyosabb gyémánt négy-szerannyiba, a háromszor súlyosabb kilencszerannyiba kerül.

Apa: Nem igaz. Ilyen erősen nem nő az ár. A kétszer súlyosabb gyémánt valóban nem kétszer drágább. A súlynál jobban nő az ára.

De ez is a divattól függ. Néha nagyon keresik az apró, néha pedig a nagy gyémántokat. Néha divatos a vizszi, máskor a fekete vagy zöldes. Néha más drágakő jön divatba. A gyémánt árára tehát mindig nagy befolyással van a divat.

(Budapest.)

Vár az anyám.

Irtta: HANUSZIK LÁSZLÓ.

*Ki-kimegy a kapuba gyakran,
Vár a postán egy levelet;
Amelyben arról értesitem,
Hogy pár nap múlva lemegyek.*

*De szeretném megírni neki
Azt a csöpp, kicsi levelet.
Tudom, eldicsékedne velem;
Mindenki tudná, hogy megyek.*

*— Csak biztatgatja magát egyre:
Majd ha levél se lesz a fán . . .
Vagy — ha a kertre hull a hó . . .
— Szegény, bus, édes jó anyám!*

Ványka.

— Csehov, a híres orosz író elbeszélése.

Sukov Ványka, egy kilenc éves fiúcska, akit három hónappal ezelőtt Aljachinhoz, a suszterhez adtak inasnak, karácsony este nem feküdt le.

Megvárta, míg a mester és inasai az éjjeli miséhez mentek, ekkor a mester szekrényéből egy kis tentatartót, valamint egy rozsdástollu tollszárat böngészett elő és miután egy összegyűrt árkus papirost terített maga elé, írni kezdett.

Mielőtt az első betűt papírra vetette volna, ijedt tekintettel többször az ajtó és az ablakok felé pillantott, a keskeny szentképre sandított, amelynek két oldalán sámfakkal telirakott polcok voltak elhelyezve és mélyen felsóhajtott. A papiros a padon feküdt, ő pedig előtte térdelt.

„Kedves nagyapó, Makarics Konstantin! — irta. — Levelet írok neked. Gratulálok neked a karácsonyi ünnepre és minden jót kívánok neked az Uristentől. Nincs apám, nincs anyuskám, csak egyedül te maradtál meg nekem».

Ványka a sötét ablak felé fordult, melyen gyertyácskájának fénye tükröződött és élénken maga elé képzelte nagyatyját, Makarics Konstantint, ki Sivarjovéknak udvarházában mint éjjeli őr szolgált. Alacsony, sovány, de rendkívül mozgékony és gyors, mintegy hatvanöt éves ősz emberke. Arca mindig mosolyog, szeme mindig ködös. Nappal a cselédség konyhájában alszik és a szakácsnékkal tréfálgozik, de éjjel, bő báránybundába burkolva, az ura-

sági ház körül jár és kerepel nagy kereplőjével. Mögötte, lelógó fejjel, a két kutya ballag, az öreg Kastanka és a fiatal Vjun. Ez a Vjun rendkívül udvarias és barátságos, ismerősre, idegenre egyforma jóindulattal néz, de azért nincs az emberek előtt becsülete. Alázatossága és szerénysége mögött jezsuita fondorlatosság rejtőzik és senki sem tud ugy idejében valakihez odalopódnai és lábikrájába harapni és senki sem tud ugy a jégverembe elbujni vagy a paraszttól tyukot lopni, mint ő. Már többször nyomorékká verték hátsó lábait, kétszer felakasztották és hetenként félholtra korbácsolták, de mindannyiszor összeszedte magát.

Most nagyapó bizonyosan a kapu előtt áll, hunyorgatva néz a falusi templomnak rikitón kivilágított ablakaira és mig posztócsizmáival dobbant, a cselédségnek tréfás dolgokat beszél el. Kereplője övéhez van erősítve. Összecsapja kezét, meggörbül a hidegtől és mig öregesen vihog, hol a szobaleányt, hol a szakácsnét csipi meg.

— Ne szippantsunk egyet? — mondja és tubákos szelencéjét az asszonyok elé tartja.

Az asszonyok szippantanak és trüsszen-tenek. Leirhatatlan öröm fogja el a nagyapót, hangos nevetésbe tör ki és felkiált:

— Vigyázzatok, hogy le ne fagyjon az orrotok!

A kutyák is kapnak tubákot. Kastanka trüsszent, ide-oda forgatja orrát és sértődötten húzódik vissza. De Vjun tisztességtudásból nem trüsszent és csóválja a farkát.

Az idő nagyszerű, a levegő enyhe, át-
látszó és tiszta. Az éjszaka sötét, de azért
látni az egész falut, látszanak a fehér házfe-
delek és füstfelhőcskék, melyek a kéményekből
gomolyognak felfelé és látszanak az ezüst
dérrel borított fák és a magasra tornyosuló
hótömegek. Az eget fényesen ragyogó csillagok
borítják, a tejut olyan élesen különválnak, mintha
az ünnepek előtt megmosták volna és tejszin-
nel dörzsölték volna be . . .

Ványka felsóhajtott, bemártotta a tollát
és tovább irt:

»De tegnap alaposan elraktak. A mester
hajamánál fogva vonzolt ki az udvarra és a
térdszíjjal vert meg, mert, míg gyermekét
ringattam a bölcsőben, véletlenül elaludtam.
És a múlt héten a mesterasszony megparan-
csolta, hogy tisztítsak meg egy heringet, de én
a farkánál kezdtem el, amire elvette a heringet
és orrával arcomat bökdöste. A legények csufot
üznek belőlem, a korcsmába küldenek pálinká-
ért, megparancsolják, hogy lopjak a mestertől
ugorkát, de a mester azzal üt, ami éppen a
kezeügyébe esik. És ennivaló sincs. Reggel
kenyeret kapok, délben kását, este újra kene-
ret, de teát és káposztalevest nem, azt maga
a mester falja fel. És aludnom a pitvarban
kell és ha a gyermek sir, egyáltalán nem al-
szom, hanem a bölcsőt ringatom! Drága nagy-
apó, könyörülj meg rajtam, vigyél innen haza,
a faluba, lehetetlen tovább . . . Lábaddal el-
rúlok és örökké imádkozni fogok érted, vigyél
el innen, mert különben meghalok . . .»

Ványka félrehuzta a száját, piszkos ök-
lével megdörögölte a szemét és felzokogott.

»Dohányt fogok neked dörzsölni«, folytatta,
»imádkozni fogok, de ha valami csinyt követ-
nék el, korbácsolj meg, mint a legutolsó kutyát.
És ha azt hiszed, hogy számomra nincs ott
állás, akkor megkérem a jószágigazgatót, hogy
tisztithassam a csizmákat, vagy Fedjka helyett
csordás lehessenek. Már gyalog akartam a faluba
szökni, de nincs csizmám és félek a hidegtől.
De ha nagy lesznek, akkor eltartalak és senki-
nek nem szabad téged megbántani és ha meg-
halsz, imádkozom majd lelked nyugalmáért,
éppen úgy, mint édes anyámért, Pelagejáért.»

»De Moszkva nagy város. Csupa urasági
ház van itt és sok ló van, de nincs bárány és
a kutyák nem haragosak. Karácsonykor nin-
csen gyermekprocesszió, a templom kórusán
nem szabad senkinek énekelnie és egy bolt-
ban, az ablakban horgokat láttam, ezeket mind-
járt a horogzsineggel együtt adják el és mind-
den halhoz jők, nagyon drágák, még olyan
horog is van ott, mely egy pud sulyu haresát
is elbir. És olyan boltokat is láttam, amelyben
különböző olyan fajtájú puskák vannak, mint
a nagyságos uré, mindegyik megér vagy száz
rubelt. És a mészárszékekben vannak kakas-
fajdok és császármadarak és nyulak, de hogy

hol lötték őket, azt nem mondják meg a se-
gédek.»

»Kedves Nagyapó és ha a nagyságos
uraságnak csemegével telerakott karácsonyfája
lesz, tegyél el nekem egy aranyozott diót és
dugd be a zöld ládikába. Kérd Ignatjevna Olga
kisasszonytól és mond meg neki, hogy Vány-
kának teszed el.»

Ványka görcsösen sóhajtott fel és újra az
ablakra meredt. Eszébe jutott, hogy nagyapó
az uraság karácsonyfájáért mindig az erdőbe
ment és unokáját magával vitte. Vidám idők
voltak azok! Nagyapó nyögött, ő is nyögött
és példájukat követve az erdő is nyögött. Mi-
előtt Nagyapó kivágta volna a fenyőfát, ki-
szívta a pipáját, sokáig tubakolt és tréfálko-
zott a fagyoskodó Ványuskával . . . A fiatal,
dérborította fenyőfák mozdulatlanul állanak és
várják, hogy melyik fog közülök meghalni?
Hirtelen egy nyul röpül a hódomb mellett nyil-
sebesen tova . . . Nagyapó nem tud magán
uralkodni, kiált:

— Fogd meg, fogd meg . . . fogd meg!
Oh, te rövidfarku ördög!

A levágott fenyőt az urasági házba vitte
Nagyapó és ott hozzáfogtak feldiszítéséhez . . .
A legtöbbet Ignatjevna Olga, Ványka kedvence,
foglalatoskodott körötte. Mikor még Pelageja,
Ványka édes anyja is élt és az uraságnál
mint szobaleány szolgált, Ignatjevna Olga bon-
bonokkal tömté Ványkát és unalmában meg-
tanította olvasni, írni, szőzést szőlni, sőt
még a négyes eltáncolására is. Mikor azonban
Pelageja meghalt, Ványka, az árva fiú, a cse-
lédség konyhájába, nagyapó mellé került és a
konyhából Moszkvába, Aljachinhoz, a cipész-
hez küldötték . . .

»Jöjj értem, kedves nagyapó«, folytatta
Ványka az irást. »Krisztus szent nevére kér-
lek, vigyél el innen. Szánakozz meg rajtam,
szerencsétlen árva gyermekem. Mindenki üt-
ver és úgy szeretnék enni, mint ahogy élek
és olyan vágyakozás fog el, hogy el sem le-
het mondani és mindig sírok. És nem régen a
sámfával ütött gazdám a fejemre, úgy, hogy
eljterültem a földön és alig tudtam magamhoz
térni. Életem tönkre van téve és rosszabb a
kutyáénál . . .»

»És tiszteltetem még Aljonát is, a fél-
szemű Jegorkát és a kocsist és ne ajándékozd
oda senkinek harmonikámat. Maradok unokád
Sukov Iván, kedves nagyapó, jöjj.»

Ványka négyvrétre hajtotta a teleirt ivet,
boritékba tette, melyet az előző estén vett
egy kopekéért . . . Miután gondolkozott kissé,
tentába mártotta a tollat és felírta a címet:

»A faluban nagyapónak«

Azután vakaródzott, gondolkozott és még
hozzáírta:

»Makarics Konstantin«

Megelégedetten, hogy irásközben nem zavarták, feltette a sapkáját és ingben, bunda nélkül, kiszaladt az utcára.

A mézárólegények, akiknél előtte való napon tudakozódott, azt mondták neki, hogy a leveleket a levélszekrényekbe dobják, ahonnan csengős posta-trojkákon az egész világba széthordják őket a részeg kocsisok. Ványa a legközelebbi levélszekrényhez rohant és az értékes levelet bedobta a nyílásba . . .

Egy órával később az édes remények mély álomba ringatták . . .

Álmában látta a kemencét. A kemencén nagyapó ül, meztelen lábai lelógnak és a szakácsnéknak felolvassa a levelet . . . A kemence körül Vjun lebzsel és csóválja a farkát . . .

VARJAR.

— Irtá: CSÜRÖS EMILIA. —

Havas mezőkön bús varjak szállnak,
Gyászindulóját sirják a nyárnak,
Gyászindulóját lombtalan ősznek.
Havas mezőkön varjak szállnak,
Varjak mennek, varjak jönnek . . .

Havas mezőkön szánkó csilingel,
Kacagós kedvet, vig derűt hint el,
Kacagós kedvet fiunak, leánynak.
. . . Bús varjak hallják: Szánkó csilingel?
Szárnyra kelnek és messze szállnak.

Benő és Kinő.

Andrist és Öcsikét az apja rendszerint minden nyár elején leviszi egy-két hétre valamelyik balatonmenti faluba, ugyszintén nyár végén is. Nyár elején azért viszi le, hogy mielőtt Kisbaczonba lejönnének, a téli haloványság színesre pirosodjon, így aztán nem sajnálkozhatnak rajtuk a kisbaczoni pirosposzsgás gyerekek. Nyár végén, a kisbaczoni hizlalás után azért viszi le a Balaton mellé, hogy a kisbaczoni pirosságot tartsák még, amíg lehet. Ezt utókurának is nevezik, gyerekek.

Ilyen utókurára vitte le őket tavaly ősszel is Szepesdre, éppen a szüret idejére. Csak azoknak a falusi unokáimnak, akik szőlőtermő vidéken laknak, lehet fogalmuk arról, hogy szüretkor milyen üres az ilyen falu. Még a félholtakat is kiviszik a szőlőhegyre s a falu olyan csöndes, kihalt, akár a temető. Andris és Öcsi egy ilyen napon sétáltak végig a falun s egyszerre csak önkéntelen megálltak egy nádfőeles házikó előtt, az egyetlen előtt, amelynek nyitva volt az ajtaja. Az ajtó felett ott ékeskedett e név:

Krajnyik Benő

— Szegény Benő bácsi, mondá Andris, úgy látszik, neki nincs szőlője.

Mondta Öcsike:

— Szőlője nincs, de van boltja és van neki nadselű neve.

— Nadselűnek nem nadselű, mondta Andris, de szépnek szép, másként Arany János nem vette volna be a balladájába, tudod, abba, amelyiknek *Telemrehívás* a címe. Így kezdődik:

A radványi sőtét erdőben
Halva találták Bárcki Benőt.

— Szép, szép, mondta Öcsike, de miért éppen Benő? Éppen olyan szép lenne ez a név is: *Kinő*.

— Kinő? ütődött meg Andris. Először is

a Kinő nem név. Kinő például a köröm, ha levágják.

— Nos, a Benő? — kötekedett Öcsi. Az is csak szó voltaképpen. Például nem azt mondják a gyerekek, hogy majd *benő* a feje-

lágya? Hiszen, csak menne szüretelni Benő bácsi, lenne nekem egy nadselű gondolatom.

— Ugyan, mi? Kérdezte Andris.

— Minek mondjam meg, ha úgy sem valószínű, hogy meg, felelt szomorúan Öcsike, Jerünk tovább.

Hát, tovább mentek, mendégéltek, aztán a mezőre értek s egyszerre csak hallják, hogy kocsis zörög mögöttük. Visszafordulnak s hát ki ül a kocsin? Senki más, mint Krajnyik

Benő bácsi népes családjával. Persze, hogy a szüretre igyekeztek.

Hiszen, egyéb sem kellett Öcsikének, csak hogy Benő bácsi elhaladjon mellettük, pá-pát intett utánuk s mondá, amint következik:

— Most pedig sépen visszafordulunk, különben sétreped a fejem a nadselü gondlattól.

— Ki vele! biztatta Andris.

— Azs azs én nadselü gondolatom, hogy átfestjük a Benő bácsi nevét.

— Ez valóban nadselü gondolat, csak raj'a ne csipjenek, mondá Andris.

Uccu, szaladtak hazafelé, bekukkantottak Benő bácsi udvarára s kettős öröm érte: egy lélek sem volt az udvaron, ellenben az eresz alatt hevert egy létra. — Nadselü, nadselü, ujjongott Öcsike. Most már csak festékért kell haza saladnom!

Egy, kettő, szaladt vissza egy festékes bögrével, a létrát a falnak támasztották, s mert a festésben Andris a mester, egy szempillantás alatt *Kinő* lett a *Benő* ből.

— Így la, szólt elégedetten Öcsike, *Kinőt* a *Benő* s ezzel szépen hazasétáltak.

Talán mondanom sem kell, hogy este felé, amikor a szürettről hazatértek a szepesdiék, akkora csödület kerekedett Krajnnyik bácsi boltja előtt, mintha valakit meggyilkoltak volna.

Aminthogy meg is gyilkolták Krajnnyik bácsinak a keresztnevét. De akár hiszitek, akár

nem, ezen a gyilkosságon senki sem rémüldözött, mindössze csak ájuldoztak a — kacagástól.

(Kisbacon)

Elek nagyapó.

A csodálatos sárkány.

— Ifjuság elbeszélés. —

Irta: Kertész Mihály.

I.

A vásártéri sárkányok.

Három gyerek állott a »Kis-tér«-en.

Mindhárman egykoruak voltak, csak testalkatuk, hajuk színe és arcuk különbözött.

Az egyik — Kovács Pista — alacsony, zömök testű volt, gömbölyű fejét sűrű, vastag, durva szálu korom-fekete haj borította, mely a füleknei gondozatlanul nyult lefelé. Egyenes, csaknem összeérő szemöldöke alól aránytalanul kicsi, de annál élénkebb tekintetű bogár-fekete szempár villogott elő, mely beszédközben hihetetlen gyorsasággal ugrált ide-oda. Nyaka annyira rövid volt, hogy feje csaknem az erős, széles vállakon ült. Izmos, vastag két lába, melyet többnyire szétvetve tartott, jóval a térd felül meztelenül barnállott elő a kurta, kék vászon nadrágból. Cipője a sok szaladgálástól vásott, formátlan és poros volt s a cipő nyelve állandóan kilógott az összecsomózott cipőfűzők mögül...

A másik gyerek, kit Sántha Gabinak hívtak, egész ellentétje volt Kovács Pistának. Nyúlánk testű, vékony dongájú, nagy, csodálkozó,

kék-szemű, lányos arcu fiú volt ez, haja rendez, ruházata mindig tiszta s egész külsején meglátszott már az első pillanatra, hogy előkelőbb szülők gyermeke.

A harmadik — Labancz Jóska — testbenlélekben korának teljesen megfelelő fejlődésű, vidám, élénk, egészséges, barna gyerek volt, szeretett hangosan nevetni s vékony, élénk-piros ajka szinte állandóan mosolygásra huzódott, mintha a nevetésre akarna készen állani.

Mindhárman tizenkét évesek voltak, egyosztályba jártak, azaz, most nem jártak iskolába, mert július volt s a tíz hónapos tanulás után a szünidő arany szabadságát élvezték... A tanulás ideje alatt is összetartottak, az osztályban egymás mellett ültek, előadás után együtt mentek haza s együtt készültek, tanultak a másnapi előadásra, mert valahogyan kiegészítői voltak egymásnak tehetség dolgában. Az egyik ugyanis a latinhoz értett jobban, a másiknak a számtanban volt nagyobb jártassága, míg a harmadik a rajzolásához, tervezéshez értett kitünően.

Kiszabadulva az iskola négy fala közül, továbbra is együtt maradtak, egész napjukat — kora reggeltől késő, amíg csak feküdni kellett

menniök — együtt töltötték és szőtték a barátság ama erős kötelékét, melyet az élet minden mostohasága, legádázabb viharai sem tudnak széttépni s amely a sir széléig szokta kísérni a jóbarátokat.

A három gyerek most is ott állott együtt a »kis-té«-en, szorosán egymás mellett és sóvár tekintetük az égbe szegződött.

Délután négy óra körül járt az idő s a juliusi ég teljesen felhőtlen, mosolygósan kék volt... Felhők játékos vonulásában, furcsa és érdekes formálódásaiban tehát most nem lehetett gyönyörködni. De nem is ezt kereste a három gyerek ég felé irányuló tekintete. Egészen más volt, ami figyelmüket lekötötte, érdeklődésüket felcsigázta s tekintetüket már hosszú percek óta ugyanazon irányba vonzotta.

Fenn, a gyermekszemnek szinte végtelennek tetsző magasságban, az azuroz ég alatt, a levegő tiszta régióiban egész csapat színes, tarka papír-sárkány imbolygott, himbálózott egymás közelében...

— Nyolc! — szólalt meg először Kovács Pista.

A másik két gyerek fürkészve futtatta körül tekintetét s szemöldökeiket összerántva, halkán számolni kezdték.

— Tévedsz! — mondta aztán hirtelen Sántha Gabi. — Tíz! Pont tíz!

— Nem a! Mert tizenegy! — erősítette Labancz Jóska.

— Csak tíz — vitatta Kovács meg Sántha.

— Hát az ott, ni! — mutatott Labancz jobb felé. — Ott, a torony fölött, az a barna színű kávas-sárkány, a két füllel, az nem számít?!...

A másik két gyerek most a mutatott irányba fordítva tekintetét, szintén észrevette a többtől kissé messzebb eső kávas sárkányt.

— Tényleg! — mondták egyszerre. — Azt nem is láttuk... Pedig szép sárkány.

— Kávas! — jegyezte meg Kovács Pista bizonyos áhitattal.

— És füle is van, — toldotta meg Sántha Gabi — és nagyszerűen áll!

— Pedig kávasban nagyon nehéz állósat csinálni, — mondotta Labancz Jóska elismeréssel. — Nekem volt tavaly egy kávasom, de sehogysem tudtam eltalálni, hogy állós legyen. Először nehéz volt a farka és lehuzta, akármilyen erős volt is a szél. Erre levágtam egy darabot belőle, akkor meg könnyű lett, bukfencet hányt a levegőben s ha megálltam vele, rögtön levágódott a földre... Addig próbálkoztam aztán vele, amíg egyszer oszt fennakadt egy

akácán s összeszakadt... Pedig apám csinálta. De volt valami hibája és nem akart megállni a levegőben, pedig olyan hosszú spárgát engedtem le a feladásnál, mint inentől a villanykaróig.

— A spárga nem számít, — jegyezte meg Sántha Gabi szakértelemmel. A jó sárkányt helyből is fel lehet adni. Sőt nem is kell hozzá feladó és szaladni sem kell vele, ha igazán jó. Csak leteheti az ember a földre, aztán gyorsan felrántja — s már mennie is kell felfelé, még pedig olyan gyorsan, hogy alig lehessen utána engedni a madzagot.

— Az enyém jó sárkány volt, mégsem ment fel, — vallotta be Labancz Jóska.

— Talán, — szólott ekkor Kovács Pista ravaszul mosolyogva orra alatt — talán a szélllel szemben álltál, azért vágódott le.

— Ugyan! — csapta fel Labancz erre a nagy sértésre komoly haraggal. Annyit csak tudok, hogyan kell állni a sárkány-eresztésnél! Egész marék port dobtam fel, hogy megállapítsam a szél irányát és akkor hátat fordítottam a szélnek, — de hiába! A kávasomba valami ördög bujt belé, vagy megbabonázták s nem akart felemelkedni. Pedig — tettem hozzá kissé pirulva még a varázs-igét is elmondtam...

— Varázs-igét?! — fordult egyszerre fejfeje a másik két fiú. Miféle varázs-igét?

— Hát... izé... — dadogta Labancz — nekem van egy varázs-igém...

— Mi az? — tudakolta Kovács, akit nagyon izgatott ez a rejtélyes dolog.

— Azt nem árulhatom el, — válaszolt Labancz.

— Miért?

— Mert elmondjátok másnak is és akkor elveszti a varázserejét.

— Isten bizony, nem mondjuk el... ugye, Gabi, te sem szólsz senkinek? — fogadkozott Kovács.

— Nem! — igérete Sántha, aki nem kevésbé volt kíváncsi.

Erre megadta magát Labancz és közelebb hajolva a kíváncsiságtól égő barátaihoz fülükkbe sugta a varázs-igét:

— »Bozsena, bozsena, szőr madzag, szakadj el!«

— És ez jó? — kérdezték amazok egyszerre.

— Biztos! Amikor Kupa kihív latinból, (a latin gyenge oldala volt Labanczknak) előbb mindig ezt mondom el magamban háromszor, féllábon állva — mert így kell — és akkor sikerül a felelés.

Gyomorrontásnál
legjobb hashajtó a

KOPROL

Jóízű, — csoko
ládából van.
Kapható minden
gyógyszertárban

A Cimbora sorsjátéka.

Minden ötödik sorsjegy nyer.

A Cimbora kiadóhivatala az új év alkalmából nagy sorsjátékot rendez, Sorsjegyeket bocsájtunk ki mindössze 250 darabot és 250 sorsjegy 50 nyereménytárggyért játszik. Minden előfizető, aki egy új előfizetőt szerez, egy sorsjegyet kap, aki kettőt szerez, két sorsjegyet és így tovább. Míhelyt, mind a 250 sorsjegyet kiosztottuk, megejtjük a sorsolást és a nyerteseknek elküldjük a nyereménytárgyakat.

Az előfizetés gyűjtésének módja a következő: Az előfizetési ívet alá kell írni az új előfizető szülőjével és az aláírott ívet be kell küldeni Szatmárra a Cimbora kiadóhivatalának. A kiadóhivatal azonnal megküldi a sorsjegyet a gyűjtőnek, mihelyt az új előfizető szülege a Cimbora előfizetésének legalább egy negyedévi díját, 90 leut postautalvány útján befizetett. Aznap, amikor a kétszázötvenedik sorsjegyet is kiküldhettük, megejtjük a sorsolást még pedig olyképpen, hogy a Cimbora öt szatmári előfizetőjének jelenlétében 250 számot beteszünk egy kalapba és onnan az öt előfizető 50 számot kihuz. Az elsőnek kihuzott számú sorsjegy tulajdonosa nyeri az első, a másodiknak kihuzott számú sorsjegy tulajdonosa a második díjat és így tovább.

A szerencsés nyerőknek a nyeremény tárgyakat postán azonnal megküldjük.

A nyereménytárgyak a következők:

Első díj: Benedek Elek: Katalin, Zsuzsika, Galambok, Öcsike könyve, Rókáné komámasszony, Többsincs királyfi és Hires erdélyi magyarok című könyvei.

Második díj: Verne Gyula: A francia zászló, Begum 500 milliója és Utazás a hold körül című könyvei.

Harmadik díj: Futbal labda.

Negyedik díj: Levelezőlap album.

Ötödik díj: Richter-féle építőköcka.

Hatodik díj: Irómappa.

Hetedik díj: Bőrkötésű emlékkönyv

Nyolcadik díj: Bársonykötésű emlékkönyv.

Kilencedik díj: Kézinyomda.

Tizedik díj: Körző.

Tizenegyedik díj: Tintatartó.

Tizenkettedik díj: Egy doboz levélpapír a nyertes nevével.

Tizenharmadik díj: Szép kivitelű tolltartó.

Tizennegyedik díj: Levelezőlap album.

Tizenötödik díj: Nagy rajztábla vonalzókkal.

Tizenhatodik díj: Harminc darab képes levelezőlap.

Tizenhetedik díj: Növénygyűjtő.

Tizennyolcadik díj: Rajztömb.

Tizekilencedik díj: 100 darab névjegy a nyertes nevével.

Huszadik díj: Bőrkötésű előjegyzési naptár.

Huszonegyedik díj: 12 darab finom színes irón.

Huszonkettedik díj: Egy doboz vízfesték 18 festékkel.

Huszonharmadik díj: Öntöltőtoll.

Huszonnegyedik díj: Egy doboz vízfesték vízfestékkel.

Huszonötödik díj: Könyvhordó.

Huszonhatodik díj: Számológép.

Huszonhetedik díj: Szondy György: Börme című könyve.

Huszonnyolcadik díj: Tolltartó.

Huszonkilencedik díj: 3 üveg színes tus.

Harmincadik díj: Kis rajztábla vonalzókkal.

Harmincegyedik díj: Kertész Mihály: Senki Tamás története című könyve.

Harminckettedik díj: Saktábla figurákkal.

Harmincharmadik díj: Kifestő könyv.

Harmincnegyedik díj: Zsebirón betétekkel.

Harmincötödik díj: Penkala irón.

Harminchatodik díj: Egy csomag külföldi bélyeg.

Harminchettedik díj: Balázs Ferenc: Mese-folyam című könyve.

Harmincyolcadik díj: 12 színes irón.

Harminckilencedik díj: Ceruzahegyező.

Negyvenedik díj: Benedek Elek: Öcsike könyve.

Negyvenegyedik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvenkettedik díj: Monoky Sándor: Tündermese című könyve.

Negyvenharmadik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvennegyedik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvenötödik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvenhatodik díj: Egy zsebkés.

Negyvenhetedik díj: Egy óralánc.

Negyvennyolcadik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvenkilencedik díj: Levélnyomó.

Ötvenedik díj: 1 üveg kölni viz.

Szerencse fel! Rajta hát!

A Cimbora minden egyes száma közölni fogja, hogy kik azok, aki a beküldött előfizetőért sorsjegyet kaptak és a sorsjegyek húzása után következő számban közölni fogjuk a nyertesek neveit és azt is, hogy ki mit nyert.

A Cimbora 1925. évi első, második és harmadik számához előfizetési nyilatkozatokat mellékelünk, amelyeket irassatok alá annak a gyermeknek szülőjével, aki a ti rábeszélésetekre a Cimbora előfizetőjeként be fog lépni.

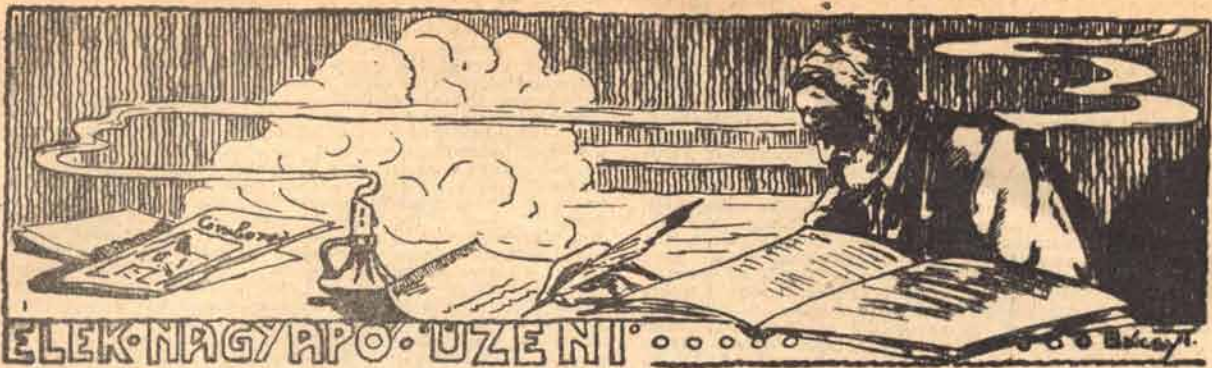
Ahány előfizető annyi sorsjegy!

És minden ötödik nyer!

Rajta hát!

A Cimbora kiadóhivatala.

ELEK-NAGYAPO-ÜZENI

Székelv Erzsébet, Kolozsvár. Fájdalom, lekésztél a beszámolóddal. Végtelen nagy kár érte, mert minden tekintetben kifund munkát vége tel. Valóságos írói készséggel írtad le a gazdaszónykoíásodat s érdekesen és színesen a torockói kirándulásokodat. Azt már csak lövő tavasszal mondhatod el nekem, hogy miért késztél el a beszámolóval, mert a télen Budapesten leszek. — *Felcs Miklós, Nagyvárad.* Nem falálok az írásodban olyan sok hibát, mint ahogy te gondold s mint amennyi lehetne, az általad jelzett körülmények között. Csak írlj bátran nagyapódnak, mennél többször, s majd meglátod, minden tekintetben javulni fog az írásod. A kiadóba cí pótolja a 30., 32., 34. és 35. számot. — *Farkas Máriaéska, Kolozsvár.* Kellemes lepfél meg az arcképedd i, nagyanyóka is egyönyörködött az ő „dedunokájának” az arcképében. Édesanyádnak tolmácsold meleg üdvözetemet. — *Erdős Lili, Nagyványa.* Kisázsia délkeleti részén játszódik le a te kis történetkéd s igazán érdekelne tudnom, hogyan kerül sz te Kisázsiaába. Mint-hogy gyakoroltad magad a fogalmazásban és a helyesírásban, nem végeztél felesleges munkát, de azért fanácsolom, hogy oly dolgokról írj, amiket magad körül látsz és tapasztalsz. — *Berger Sándor, sepsiszentgyörgy.* Hat hétig skarlátban voltál, de miután kigyógyultál, aztán is haogattad az írást. Így aztán lekésztél a beszámoló pályázatról. Ebből az a tanulság, hogy máskor ne haldogasd azt írást s amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra. Ne felejsd, hogy a levélírás az iskolai tanulásnak igen fontos kieiegészítője. A „regi felirat” nem egészen megfelelő, mert nem látszik rajta a régiség, ez pedig igen fontos. — *Hornyák László, Ditró.* Remélem, már eddig megkaptad a megreklamált hiányzó számokat s megkapod az újabbban reklamált 30. számot is. — *Tátray Barna, Nagyvárad.* Azt bizony nem tudom, hogy öcsikének mit hozott a Mikulás, valószínűleg, valami „nadesü” gondolatot. Hát a te kis hugodnak mit hozott? Mondanom sem kell, hogy mi-dig szívesen látom leveleidet. — *Deutsch Tibor, Kolozsvár.* A t írod, hogy te olyan jó vagy, aki megtartja a szavát és ennek jeleül el is küldöd a rejtvényeket. Annak örvendenek, hogy szótartó vagy, sorra is kerül a számrejtvény, amely a legjobb a rejtvényeid között. — *Bárdos József, Ónánabánya.* Na, a gyönyörűséggel olvasom a beszámolódat arról, hogy miként lőtőd a napokat. A te beszámolódból azt látom, hogy benned nagy öröme lehet a szüleidnek s hogy beled igazán derék ember lesz. Természetesen, szeretettel látom unokáim seregében s különös érdeklődéssel fogom kísérni további fejlődésedet. A rejtvényeid ismerős, e helyett mást eszei ki. — *Szalay Judit, Borsá (Pozsony megye).* Bizony, a posta nem nagyon pont s és valószínű, hogy több leveled elveszett, mert nem sok levelet kaptam tőled és töletek. A kétvégű száakkal szép munkát végeztél. Édesanyád leveleire külön levélben válaszoltam. — *Puskás Ella, Gergelyvörömeté.* A kiadóba cí pótoltam velem, hogy pótolás nekad a hiányzó számokat. — *Márk Teofil, Déda.* Amint a levelezőlapodból látom, egyforma jól írsz románul s és magyarul is. Jó a pótrejtvényed is, s majd sorra kerül. — *Fekete Baba, Arad.* Azt írod, hogy már három hete nem kapod az újságot, de azt nem írod, hogy mely számok hiányzanak. Azt pedig nem lehet megállapítani a leveledből, hogy mikor kezdődött az a három hét írd meg hát pontosan, hogy mely számok hiányzanak. — *Glósz László, Székelyudvarhely.* Örömmel látom unokáim seregében, s igazán sajnálom, hogy lekésztél a beszámolóddal. Remélem, a következő évben, idejében befogod küldeni. — *Károlyi Lajos, Vulkán.* A versek közül, az árva-gyermek dala, sorra kerül. — *Kelen Lajos, Székelyudvarhely.* Ezután a leveleidet egyenesen Kisbaconba címezd, mert itt van a szerkesztőség és nem Szatmárn. A „kínai benszüllöt” és a „kint tágas, bent szoros” megjelölésű rejtvény-k ismerősek, újat eszei ki, mert látom az írásodból, hogy kifelnék tőled új rejtvény is. — *Roessler Jenő, Medgyes.* Neked is azt ízenem, hogy máskor egyenesen Kisbaconba címezd leveleidet. — *Turay Ilonka és Annuska, Arad.* Csak fejtegetések szorgalmasan a rejtvényeket s remélhetőleg egyszer rátok mosolyog a szerencse. — *Jakab Laci, Csikszereada.* Oly rövidék a napok, írod, hogy alig van idő tanítani, de azért nektek elég hosszú a nap, mert édesapád beteg s most nek d kell elvégezned a külső munkát. Remélem én is veled, hogy hamarosan feljegygyul édesapád, s akkor majd nem lesz annyi dolog és hosszabb levelet írhat sz. — *Kovácsnap Péterke, Nagyvárad.* Még mindig édesanyád ír helyetted, mert beteg vagy. Valóban, igazán szerencsém, ha már egyszer a te kezű írást s látám és hiszem is, hogy nemokára látol fogom, mert nem lehet súlyos a betegség, ha rejtvényeket szerkesztesz, még pedig, igen jó rejtvényeket. Ha még egyszer Nagyváradra megyek, meg foglak látogatni, s hiszem erős híttel, hogy

nem talállak ágyban, de nagy örömmel fogsz jelém szaladni. A te jó édesanyádnak tolmácsold meleg üdvözetemet. *Herskovits Augusta, Petroszény.* Rejtvényeidből válogatok. — *Botházi Gizike és Balázs Béluska, Gyimesbükk.* Azon tündől, Gizike, ki fog majd válaszolni a leveleifekre, ha a től hónapokban Pestre megyek. Légy nyugodt, mert Pestre utánam küldik minden héten az unokák levelet és onnan is épp oly pontosan válaszolok, mint ahogy válaszoltam eddig. Remélem, a nevedben többé nem lesz sajtóhiba. Leveleidet ezután is szeretettel várom. — *Eröss Alfréd, Temesvár.* Az írod, büszke lennél arra, ha te is ott állhattál volna a Bethlen-kollégium diákjai között. Azt jól tudod, hogy a Bethlen-kollégium diákjainak vitézségéről szől Jókaí Mór elbeszélése, a nagyenyedi két fűzja. A reklamált rajzodat hamarosan nem falálom a kéziratok és rajzok nagy tömekegében, egyébként még ebben az évben kihirdetem a már régebben jelzett rajzpályázatot s remélem, ebben is épp oly sikeresen fogsz résztvenni, mint a beszámoló pályázatban. — *Tauszig Imre, Sárboárd.* Leveledet továbbítottam a kiadóhivatalnak, de már itt is megállapítom, hogy a kiadóhivatal nem hibás abban, ha ti, sárboárdi unokák, nem kapjátok pontosan az újságot, mert minden előfizető újságját egyszerre adak a postáa. Annak nincs értelme, hogy j-lie alatt úzenjek, aminthogy annak sincs értelme, hogy te jellegre választ. Mire jó ez? — *Wild Frigyes, Gyulafehérvár.* Buzdításul néha közlöm egyik-másik unokám versének egy-két sikerültebb strófáját az úzenetekben, de egész verset buzdításul nem közlök, csak abban az esetben, ha teljesen megírti a Cimborá magas mértékű. Diákújsá nem egy, de több van, ezek valók arra, hogy a szárnypályázatosokat lekészöljék, de más a gyermekújság: ennek a közreményei nagyok írlak, aminthogy gyermeknek már koránál fogva sem lehet meg az a tudása és í-pasztalata, hogy mi való a gyermeknek és mi nem. Ez az úzenetem nem azt jelenti, hogy nem szívesen olvasom a szárnypályázatosokat, sőt ellenkezően, amintho vehefted észre, mindig szeretettel olvasom ezeket s mondok véleményét rólok, mert szeretem figyelemmel kísérni az én unokáim szellemi fejlődését. — *Csiky Tucika, Csikszereada.* Azt írod, guruljak ródlin Csikszereada, hogy lássam mit hozott az anygalka a kicsi Jucának, az én csikszereadi igaz unokácskánknak. Elmentem volna én gyalog is jó szívetel, ha oly rengeleg munkát nem adott volna, különösen decemberben, a Cimborá szerkesztése, mert a pesti ut előt sok mindent el kellett végezmem, hogy fávellétemben is rendszeren kapjátok a Cimborát és annyi szép és tanulságos olvasnivaló legyen benne, mint volt eddig. Majd tavasszal, ha szerencsésen hazalövök, átmegyek Csikszereada, ott aztán levétehetjük magunkat, az összes Cimborá-unokákkal. — *Dénes Manpika, Segesvár.* Lám, lám, mire nem jó egy kis influenza. E miatt nem mehetél iskolába s levelet írhattál nagyapódnak. Minthogy ezután privát-órákkal nem leszel elfoglalva, mert a román gimnázium rendezője utalja vagy, azt ígér, hogy ezután többet fogsz írni. Számon tartom az ígéréted. — *Hirsch Gizella, Petroszény.* Annak igen örvendek, hogy ezután levelezést akarsz folytatni nagyapóval. Hát csak írlj minél gyakrabban és én pontosan válaszolok minden leveledre, ugyisint a kis testvéred és unokatestvéred leveleire is. A kiadóba címentem, hogy ezután az újságot Hirsch Gizl, Baba és Nusi címre küldjék. — *bucsy Sárika, Bözsike, Loncsika és Tibke, Kolozsvár.* Marosújvárról Kolozsvárra költöztetek és most a Cimborát Kolozsvárra kéritek küldeni Calea Dorobántilor 92. Remélem a jóvó tavasszal ismét elmegyek Kolozsvárra és akkor majd megismerkedünk. A rejtvényeket írd le újra a megjelölésűlyt, mert csak így mondhatok rólok véleményem. — *Polifka Margit, Szováta.* Magánuton kell tanulnod, mivel doktorbáci az idén sem engedte meg, hogy iskolába járj, mert még mindig nem vagy elég erős. Hiszen majd megerősödd te a pompás szavátal levegőn. Magam is remélem, hogy egyszer majd a szavátal unokához is eljutok. — *Senesied Olga és Duc, Csikszereada.* A rejtvényeket igen apró betűkkel írtatok, tehát írtatok újra nagyobb betűkkel, mert különben hiába tenném közé, bizonyosan lennének benne sajtóhibák. A szedőbácsi nem szeretik az apróbetűs írást s én is igazuk van, mert még a nagybetűs írás szedése is szemrontó munka. — *Kozák Rózsika és Lajcsika, Déva.* Most még az apukád segítségével írod a levelet, Rózsika, de nonsokára írsz majd segítség nélkül is. Hát csak írlj minél többször nagyapódnak, gyakorold magadat az írásban és a fogalmazásban. Lám, mindjárt az első levélben beszámolsz a nyári vakációról is s igazán sajnálom, hogy ezzel lekésztél, mert a pályázat október végén már lejárt. De hiszen hirdetek még én ilyen pályázatot s tudom, hogy arról nem fogsz lekésni. A

csigarejtvényed jó s csak azért nem közlöm, mert az én neveltem kapcsolatos a megjelölésed. De jól esik látnom még a rejtvényből is irántam való szeretetedet, mert boldog új évet kívánok nagyapódnak a rejtvényben. — *Wertheimer Rózsika, Zsidó.* Akár rövid, akár hosszú levelet írsz, én arra mindig válaszolok. Az irásodat éppenséggel nem találtam csunyaának s helyesírás hibát is keveset találtam benne. A Cimborá múlt évi első félévi folyamán megrendelhető a kiadói-válalban. — *Fefér Imre, Zilah Jó a rejtvényed, majd sorra kerül.* — *Kovács Pirokska, Nagyenyed.* Írtam a kiadóbácsinak, hogy két példányban küldi neked a Cimborát, az egyiket Nagyenyedre, a másikat Hariba s hogy az utóbbit szüntesse be. Hogy mit csinálj a felesleges számokkal? Osszd ki az ismerőseid között, hátha valamelyik közülük szívesen beáll az unokák táborába. A Róza néni felhívására írói beszámoló sorra kerül. — *Szilvássy Károly, Szénvöröskútja.* Bizony, nem írtam soha Szénvöröskútra, de nem lehetetlen, hogy egyszer arra fel is veszem majd az utamat. Azt igen nyelven teszed, hogy magad is osztályozod a nyári beszámolókat s amint látom, főbbnyire helyesen is osztályozod. Annak igen öröndek, ha barátaid is megkeddés a levelezést. — *Szilvássy Mária, Szénvöröskútja.* Megkaptam annak idején a leveledet s amint az újságból láthatod, a beszámolódat is. — *Fodor Bőske, Petrozsény.* A múltkor küldött bélyegeket és a most küldöttet is megkaptam s újra csak azt üzenem, hogy nem hoztam kell küldeni azokat a bélyegeket, hanem ahhoz a bácsihoz, aki a vonatkozó hírdetést közlött a Cimborában. — *Lukácsy Cicuka, Vámfalu.* A kiadóbácsi pótolja a 46. számot, én pedig nem haragszom, hogy röviden írtál. Majd írsz te hosszabbban is, ha több idő lesz a levélírásra. — *Kratófi Dezső, Sepsiszentgyörgy.* Nemcsak a nevedet ismerem, de ismerlek féged is, mert jól emlékszem rá, hogy Baróton találkoztunk. Mondanom sem kell, hogy szeretettel fogadlak unokáim közé, testvéreiddel Michivel és Lalával együtt. Leveleddel nagy örömet szerzettél, mert igen szépen és helyesen írsz. Apukádnk is, aki meg nektek szerzett nagy örömet a Cimborá megrendelésével, tolmácsold meg az üdvözlésemet. Várom tovább leveledeidet. — *Kalmár Ica, Bálvány.* Ez az első leveled, pedig már egy év óta jár nektek a Cimborá. Te a harmadik osztályba jársz. Pista öcséd az elsőbe, két nővéred Debrecenben tanul, s mikor hazajönnek akkor olvassák el a Cimborát. Bizony nagy eldortat hoznak a ti születek éretiek, ha nővéreid Debrecenben tanulnak. Nem lehetek ezért eléggé hálásak a ti jó születeknek. — *Petre Margit, Székelykeresztúr.* Nagyon megkedveltem a levélírást, mert az első leveleire válaszoltam. Le sem tudom írni, milyen nagy volt az örömem, amikor megkaptam a válaszat. Hát csak írj szorgalmasan, én minden lev ledre válaszolok. Sajnálom, hogy a beszámolódat már nem közölhetem, de te is, mint több olvasóársad, ezt tal lekéstél. Remélem, a következő pályázaton nem fogsz lekésni. — *Kiss Gyurka, Szék.* Oly rég nem írtál nagyapódnak, hogy szinte félsz el-ülni a levelet, abba a hitben, hogy haragszik a nagyapó hanyagságodért. Nem haragszom, mert hiszen megígérted, hogy ezután gyakrabban írsz, s én hiszem, hogy bevald az ígéretedet. *Uj Varga Árpád, Marosújvár.* Igazad van, semmi baj sincs ok nélkül, a te hosszú huzigatásodnak is megvolt az oka. Azért nem írhattál, mert sok tanulnivalód volt a román iskolában, ahol készerannylt kell tanulnod, mint a román fiúknak, minthogy nem bírod főkéletesen a román nyelvet. Majd elkövetkezik az ideje annak is, hogy nem kell oly sokat tanulnod, ha tustel a kezdet nehézségein. Most is csak azért írhatasz, mert fáj a forkod s így most nem járhatasz iskolába. Remélem, mire az üzenetemet olvasod, már rég elmúlt a forkfájásod. Az első számú rejtvényed, amelyet jó nagy betűből írtál, sorra kerül, a második számú oly apró betűkkel írtad, hogy nehezen igazodnék el rajta a szedőbácsi. *Szilvássy Károly, Szénvöröskútja.* Azt írod, lassankint elhagynak a barátaid, egyik ipari pályára s egy másik a gimnáziumba, de te nem félsz, mert megmarad neked a legjobb barátod, a Cimborá ünnepnap neked, amikor megérkezik és cs ggelegen hajtod le a leveled, ha nem érkezik meg idejében. Azon gondolkozol, hogy tudnál-e valaha elválni a Cimborától, melyben oly szépen, oly bájosan írta Szondy György, az ő tündérmeséjét. Jól esik olvasnom ezt a nagy szereteted, ezt a nagy ragaszkodást s általában azt is, hogy mindent oly nagy figyelemmel kísérsz s még azt is megállapítod, hogy kik érdemesek a könyvjutalomra a nyári beszámolóért. Amint már láthattad, egy-kettő kivételével egyezik a véleményünk. Legközelebb két pályázatot tűzök ki, egy rajz és egy helyesírási pályázatot. A két meseönyv, amelyet te kisgyermekkorodban olvastál, tudomásom szerint csak Budapesten kapható. A számrejtvényed sorra kerül. — *Berecsky András, Egres.* Lehet, hogy minden leveledre nem kapsz választ, de az bizonyos, hogy mind azokra a levelekre, amelyek ide érkeztek, válaszoltam. Igen szép levelednek ez a mondata: „Most írt nálunk egészen tavaszi időjárás van, mintha a Sugárka és Csöppike című mese volt volna valóra.” Az adomák közül az első sorra kerül. — *Láng Endre, Szilágysomlyó.* A sok tanulástól alig érsz rá a Cimborát olvasni és a rejtvényt megfejteni, de amint örömmel látom, nemcsak a rejtvény megfejtése jutott időd, még négy adomát is küdtél, amelyek mind sorra kerülnek. Szóval, helyes beosztással sok mindenre jut idő, ugye? — *Halmi István, Nagyszalonta.* Csak ugy öntöd a verseket s félek, hogy elhanyagolod e utat a tanulást. Majd írd meg, milyen volt a bizonyítványod. Remélem, jó lesz, mint volt ezelőtt. Most küldött verseid közül, különösen figyelemre méltó az Esti dal és az én dalom című. Ezek valóban tehetségre vallanak. Hogy mikor megyek Nagyszalontára, az bizony nem tudom megmondani, csak az bizonyos, hogy szeretnék elmenni a nagy Arany János városába is. *Gámnán Jolánka, Székes.* Nagyon siettel a múltkor s emiatt maradt el a neved. Magesik ez mással s a sietségben. Képelem, milyen boldog volt a karácsonyod, ha Sanyka is hazajött a karácsonyi vakációra s együtt élveztetek ennek a szép ünnepnek az örömeit. — *Kertész Katalin, Szilágyszeg.* A nyári beszámolóval lekéstél, mert már október végén lejárt a pályázat s csak azokat közölhettem le, amelyek legalább november végéig ideérkeztek. Remélem, a jövő nyáron nem fogsz lekésni. *Donn Imre, Petrozsény.* Szinte lehetetlen, hogy folyton küldd a megféléseket, a neved meg soha sincs a megfélék névsorában, viszont jóformán minden héten kapsz üzenetet, néha kettőt is. Aztán: a Fejtőrd rovat élén olvasható, hogy elég egy rejtvény megfejtése is a sorsolásban való részvételre, ha tehát nem is kaptad meg a 48. számot, — amit különben pótol a kiadóbácsi — a fobbí nov. számok rejtvényét megfélétheted volna. Ami a rejtvényeidet illeti, türelemmel kell várnod a megjelenésre, mert akár boglyát rakhárnék rejtvényekből, annyi gyűjt össze. Cserkészkönyveket még kaphatsz. Annak öröndek, hogy sok levelet kapsz olvasóársáidtól. — *Rózska Sanyka, Segesvár.* Jobb későn, mint soha, én most is szeretettel fogadlak unokáim közé. A nyári vakációról való beszámolóval a most lefojtó évre lekéstél, de a következő beszámolórol, ugy-e, nem késel le? A betűrejtvényed sorra kerül. — *Ruhig Pál, Marosvásárhely.* Ha betegség miatt nem írtál, ez éppen elegendő mentés a nem írásnak. Remélem, pótolod a kényeszerű mulasztást a pótlórejtvényeddel, de jobb szeretem, ha valamelyik ismeri nevű ember neve a megfélése. Ívet csinálj. A kiadó bácsi ezután az Agrár bankba cimezi az újságodat. — *X. Y. A Mikulás napja rég elmúlt, mire a Mikulás elmékedésed ide érkezett. Egyébként elgöndög az az indítványod, hogy az ő esztendő tetejével hantóják el a virgácsot is, csak aztán ez azt jelentse, hogy: «nincs többé rossz neved.» — *Nagy Magda és Ernőke Nagyvárad.* Kétszer is járt nálatok Mikulás apó, hozott hósapkát, cukrot, de virgácsot is s félek, hogy a Jézuska nem hoz semmit, mert «kissé rossz» vagytok. Bizonyos vagyok abban, hogy nem felekedtetek rólatok a Jézuska, mert akik beismerik, hogy «kissé rossz»-ok, már ez a beismerés a jószág teie. Leveletekben rajzol nem találtam, a szélmalom rejtvényben pedig egy helyesírási hiba van. Keresztek ki azt s ha megtaláljátok, írjátok újra. — *Olcsvári József, Dicsőszentmárton.* Disznótör volt nálatok s te akkor is felejtkeztél meg nagyapórol. Hát, ez igen kedves, hogy te akkor is gondolsz nagyapóra! — *Babcsák Tibor, Kolozsvár.* A kiadóbácsi pótolja a 46, 47 és 48 számot. — *Sükösd Ernő, Brassó.* Írtam a kiadóbácsinak, hogy Sükösd és nem Sükösd a te neved. Az adomák egy része sorra kerül. — *Ósári Ernő, Kolozsvár.* Öröndek, hogy jól végződött az első harmad év. Ugy végződik az esztendő is! Ami a kérésedet illeti, ezzel fordulj egyenesen a kiadóbácsihoz Szatmárra, mert ennek elintézése az ő munkakörébe tartozik. — *Labud Ant és Józsi Gyulafehérvár.* Jó volt az évharmad értesítőd, jart nálatok Mikulásapó is s a sok cukor mellett hozott virgácsot is, hadd jusson eszetekbe hogy még gyerekek vagytok és születeknek engedelmesséketn tartoztok. No, lám, «holig tanul a jó pap.» Töletek tanultam meg, hogy ezért is hoz virgácsot a kedves Mikulás apó. Hogy mikor jelennek meg a rejtvények, azt már igazán nem tudom megmondani, oly sokan várakoztak erre.*

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjúsági regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai Müintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1. ezekben a következők kaphatók darabonként 45 leiert:

1. Küzdelmek.	5. A jószág diadala.
2. A tél birodalmában.	6. Frigyes és Pici.
3. Viszontagságok a tengeren	7. Ehrlich Jakab.
4. A talizmán.	8. Nehéz idők.

Pósta utján is megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cimbora képes heti gyermeklap előfizetési árai

1924. október hó 1-től az alábbiak:

Romániában: negyedévre 90, félévre 180, egész évre 360 leu.

Csehszlovákiában: negyedévre 20, félévre 40, egész évre 80 cK.

Jugoszláviában: negyedévre 50, félévre 100, egész évre 200 dinár.

Magyarországon: negyedévre 50.000, félévre 100.000, egész évre 200.000 korona.

Ausztriában: negyedévre 28.000, félévre 56.000, egész évre 112.000 osztr. korona.

A CIMBORA

előfizetési díjait az előfizető a következő helyeken fizetheti be:

Romániában: Arad, Barót, Bánffyuhnyad, Dés, Déva, Dicsőszentmárton, Fogarás, Gyergyószentmiklós, Gyulafehérvár, Kézdivásárhely, Kólozsvár, Kovászna, Lugos, Lupény, Maroshévíz, Marosvásárhely, Máramarossziget, Nagybánya, Nagyenyed, Nagykároly, Nagyszalonta, Nagyszében, Nagyvárad, Petrosény, Segesvár, Sepsiszentgyörgy, Szászrégen, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely, Temesvár, Torda, Vajdahunyad, Vulcan és Zilah városokban három havonta megfizetjük. Bihari József nyug. postafelügyelő személyesen jelentkezik az előfizetési díjakért. — Ugyancsak személyesen megfizetőink veszik fel az előfizetési díjakat. Brassóban Krafft János, a Brassói Lapok pénzügybeszédője, Csíkszeredán Orbán Balázs, Ganz féle villamossági r. t. tisztviselője.

Minden más romániai városban vagy faluban lakó előfizetőink előfizetési díjaikat küldjék be postautalványon a Cimbora kiadóhivatalának, Satu-Mare.

Csehországban az előfizetési díjak a Cimbora kiadóhivatalának a Szlovák Államános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlájára az alábbi pénzügyintézeteknél fizethetők be:

Beregsas: Beregmezei Gazdasági Bank r.t.

Helmeccz: Bodrogközi Bank r.t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Ilava: Ilavai Hitelbank.

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalouce: Nagymihály Kereskedelmi- és Hitelbank r.t.

Mucacevo: Beregmunkácsi Bank r.t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.t.

Nove-Zámky: Ersekújvári Népbank r.t.

Presov: Eperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.t.

Sevitus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Ígói Hitelbank r.t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.t.

Magyarországon a Cimbora kiadóhivatalának a Magyar Román Faértékesítő r.t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) levő számlája javára postautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Rumänien) számlája javára.

Jugoszláviában »Kurir« hirlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« jugoszláviában a Cimbora egyed-árusítója és főbizományosa.

A Cimbora könyvosztálya

raktárról szállít irodalmi értékű ifjúsági könyveket. — Jelenleg az alábbi könyveket szállíthatjuk:

A ma költői	8 leu	Sztrilich—Kóczy: Tábori munkák	12 "
A ma magyar költői	12 "	" " Cserkész segítségnyújtás	8 "
Balázs Ferenc: Mesefolyam	50 "	Térképismeretek 24 képpel	12 "
Benedek Elek: Ócsike könyve	60 "	Vörösmarty: Az ember	6 "
" " Hires erdélyi magyarok	40 "	A fenti könyveket a pénz előzetes beküldés vagy utánvét ellenében szállítjuk. Száz leu érték rendelkezés felül a postaköltséget mi fizetjük, azon kívül rendeléseknél 6 leu postaköltséget számítunk fel. Könyvjegyzékünk folytatását a boríték belső két oldalán találod. Az ottan felsorolt könyvek árát a következőképpen kell kiszámítani: minden könyv alapára tizenhatalca szorzandó. Az így kapott eredmény az a leu összeg, amelynek ellenében a kérdéses könyvet szállíthatjuk. Tehát, ha egy könyv alapára 3, ezt az alaparat 18-cal szorozni kell (18×3), amely szorzat eredménye 54, azaz a könyvet 54 leu ellenében tudjuk szállítani. Az ezen oldalon felsorolt könyvek árait, hogy megkapjuk, 18-cal szorozni nem kell. Ezeknek az az ára, ami mellé van írva.	
Butykó: Törvénytárgyarázat. Cserkész-törvények.	12 "		
Dienes Jenő: Magduska mesés könyve	60 "		
Farkas Gy.: A tábortűz üzenet. Cserkészbeszélések.	12 "		
" " Forrongó lelkek. Regény	40 "		
Kertész Mihály: Senki Tamás története	50 "		
" " Szökés a feknőben	75 "		
Monoky Sándor: Tündérmese	25 "		
Petőfi: Tündéralom	5 "		
Kadványi: Horog István et Comp	12 "		
" " Napsugárleventék	10 "		
Scherer: Próbaidős cserkész könyve	10 "		
Sziklay Ferenc: Hangzafka	80 "		
Szondy György: Börme	80 "		